

Prosto z gabinetu – analiza przypadków klinicznych
w nefarmakologicznym leczeniu chorób
przewlekłych.

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka prowadząca /jednostki prowadzące	Zakład Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego Wydział Lekarski Warszawski Uniwersytet Medyczny e-mail: msizp@wum.edu.pl Adres: Kampus Banacha Centrum Symulacji Medycznych ul. Pawińskiego 3a pok. A318 (III piętro) 02-106 Warszawa tel. 22 116 63 35
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Aneta Nitsch-Osuch
Koordynator przedmiotu	Dr inż. Katarzyna Okręglicka katarzyna.okreglicka@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus)	Dr n. med. i n. o zdr. Klaudia Wiśniewska klaudia.wisniewska@wum.edu.pl

Prowadzący zajęcia	Dr n. med. i n. o zdr. Klaudia Wiśniewska klaudia.wisniewska@wum.edu.pl
---------------------------	--

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	IV rok, semestr zimowy i letni	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		30	1.2
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0.8

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Przekazanie studentom aktualnej wiedzy dotyczącej roli interwencji żywieniowych i modyfikacji stylu życia w profilaktyce i leczeniu wybranych chorób metabolicznych i przewlekłych, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi oraz zasadami evidence-based medicine.
C2	Rozwijanie umiejętności analizy przypadków klinicznych, interpretacji wyników badań oraz planowania postępowania terapeutycznego z uwzględnieniem miejsca leczenia nefarmakologicznego i wskazań do farmakoterapii.
C3	Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy badań naukowych oraz wykorzystania aktualnych wytycznych i dowodów naukowych w podejmowaniu decyzji dotyczących leczenia nefarmakologicznego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W32.	Konsekwencje rozwijających się zmian patologicznych dla sąsiadujących topograficznie narządów.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

C.W34.	Postacie kliniczne najczęstszych chorób poszczególnych układów i narządów, chorób metabolicznych oraz zaburzeń gospodarki wodno-elektrolitowej, hormonalnej i kwasowo-zasadowej.
C.W48.	Konsekwencje niedoboru witamin lub minerałów i ich nadmiaru w organizmie.
C.W50.	Konsekwencje niewłaściwego odżywiania, w tym długotrwałego głodowania, przyjmowania zbyt obfitych posiłków i stosowania niebilansowanej diety oraz zaburzenia trawienia i wchłaniania produktów trawienia.
D.W1.	Społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.
D.W2.	Społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej.
D.W14.	Zasady promocji zdrowia, jej zadania i główne kierunki działania ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia.
D.W23.	Podstawy medycyny opartej na dowodach.
E.W1.	Uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób.
G.W1.	Metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

B.U10.	Korzystać z baz danych, w tym internetowych i wyszukiwać potrzebne informacje za pomocą dostępnych narzędzi
B.U12.	Wyjaśniać różnice między badaniami prospektywnymi i retrospektywnymi, randomizowanymi i kliniczno-kontrolnymi, opisami przypadków i badaniami eksperymentalnymi oraz szeregować je według wiarygodności i jakości dowodów naukowych
C.U11.	Powiązać obrazy uszkodzeń tkankowych i narządowych z objawami klinicznymi choroby, wywiadem i wynikami oznaczeń laboratoryjnych.
D.U1.	Uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych
D.U2.	Dostrzegać oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reagować.
D.U6.	Informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęcie tych działań.
D.U7.	Angażować pacjenta w proces terapeutyczny.
D.U9.	Udzielać porad w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia.
G.U2.	Zbierać informacje na temat obecności czynników ryzyka chorób zakaźnych i przewlekłych oraz planować działania profilaktyczne na różnym poziomie zapobiegania.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	Zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, które służą budowaniu empatycznej, opartej na zaufaniu relacji
----	--

Umiejętności – Absolwent potrafi:

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Korzystania z obiektywnych źródeł informacji.
K2	Propagowania zachowań prozdrowotnych.

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
S-el1	Miejsce leczenia nefarmakologicznego we współczesnej medycynie – kiedy stanowi podstawę terapii, kiedy jej uzupełnienie, a kiedy ma ograniczone znaczenie? Proces podejmowania decyzji terapeutycznych do ewaluacji terapii w zespole interdyscyplinarnym. Od analizy przypadku, przez interpretację wytycznych i dowodów naukowych, aż do określenia miejsca leczenia nefarmakologicznego względem farmakoterapii.	C.W34, D.W2, D.W14, D.W23, E.W1; B.U10, B.U12, D.U1, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el2	Pacjent z hipercholesterolemią i podwyższonym stężeniem lipoproteiny(a) – rola diety i stylu życia w redukcji ryzyka sercowo-naczyniowego Ocena ryzyka sercowo-naczyniowego, znaczenie Lp(a) w ocenie ryzyka sercowo-naczyniowego, skuteczność interwencji żywieniowych oraz wskazania do leczenia hipolipemizującego.	C.W34, C.W50, D.W14, D.W23, E.W1; B.U10, B.U12, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el3	Pacjent ze stłuszczeniową chorobą wątroby związaną z dysfunkcją metaboliczną (MASLD) – dieta i redukcja masy ciała jako fundament leczenia Cele terapeutyczne, skuteczność interwencji żywieniowych, aktywności fizycznej oraz aktualne możliwości farmakoterapii.	C.W34, C.W50, D.W14, D.W23, E.W1; C.U11, B.U10, B.U12, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el4	Pacjent z otyłością i powikłaniami – jak zaplanować skuteczną zmianę stylu życia? Projektowanie długoterminowej terapii, kwalifikacja do farmakoterapii i leczenia bariatrycznego oraz strategię utrzymania efektów leczenia.	C.W34, C.W48, C.W50, D.W1, D.W2, D.W14, D.W23, E.W1; C.U11, D.U1, D.U2, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el5	Pacjent ze stanem przedcukrzycowym i insulinoopornością – czy zmiana stylu życia może zatrzymać rozwój choroby? Znaczenie żywienia i aktywności fizycznej w prewencji oraz leczeniu cukrzycy typu 2, a także wskazania do farmakoterapii.	C.W34, C.W50, D.W14, D.W23, E.W1, C.U11, B.U10, B.U12, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el6	Pacjent z hiperurykemią i dną moczanową – znaczenie żywienia w leczeniu i zapobieganiu nawrotom choroby Wpływ diety na stężenie kwasu moczowego, skuteczność interwencji nefarmakologicznych oraz miejsce leczenia farmakologicznego.	C.W34, C.W50, D.W14, D.W23, E.W1; C.U11, B.U10, B.U12, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el7	Pacjent z zespołem jelita drażliwego (IBS) – indywidualizacja postępowania dietetycznego i znaczenie stylu życia Dobór interwencji dietetycznych zgodnych z aktualnymi wytycznymi, rola osi jelito–mózg oraz wskazania do leczenia farmakologicznego.	C.W34, C.W50, D.W1, D.W2, D.W14, D.W23, E.W1; C.U11, D.U1, D.U7, D.U9, B.U10, B.U12; K1, K2

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do Zarządzenia nr .../2024 Rektora WUM z dnia2024 r.)

S-el8	Pacjent z zespołem rozrostu bakteryjnego jelita cienkiego (SIBO) – rola diety w leczeniu oraz zapobieganiu nawrotom Interpretacja diagnostyki, znaczenie żywienia przed, w trakcie i po leczeniu oraz strategię ograniczania ryzyka nawrotów.	C.W34, C.W50, D.W14, D.W23, E.W1; C.U11, B.U10, B.U12, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el9	Teoria vs praktyka. Pacjent z Twoim gabinecie – interwencje żywieniowe i modyfikacja stylu życia w leczeniu pierwszego rzutu. Interdyscyplinarne podejście w leczeniu.	D.U1, D.U2, D.U6, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2
S-el10	Teoria vs praktyka – sesja decyzyjna z przypadkami klinicznymi. Interaktywna analiza przypadków pacjentów umożliwiającą podejmowanie decyzji klinicznych na kolejnych etapach diagnostyki i leczenia zgodnie z aktualnymi wytycznymi.	B.U10, B.U12, C.U11, D.U1, D.U6, D.U7, D.U9, G.U2; K1, K2

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Materiały dydaktyczne przygotowane przez prowadzących: prezentacje, nagrania e-learningowe, opisy zanonimizowanych przypadków klinicznych.
2. EASL–EASD–EASO Clinical Practice Guidelines on the management of metabolic dysfunction-associated steatotic liver disease (MASLD), Journal of Hepatology, 2024.
3. American Diabetes Association. Standards of Care in Diabetes – 2025/2026, Diabetes Care — rozdziały dotyczące prewencji cukrzycy typu 2, leczenia otyłości, terapii behawioralnej, żywienia i farmakoterapii.
4. 2024 ESC Guidelines for the management of elevated blood pressure and hypertension, European Heart Journal, 2024.
5. ACG Clinical Guideline: Management of Irritable Bowel Syndrome, The American Journal of Gastroenterology, 2021.
6. Aktualne wytyczne ESC/EAS dotyczące prewencji sercowo-naczyniowej, dyslipidemii i oceny ryzyka sercowo-naczyniowego, z uwzględnieniem zaleceń dotyczących LDL-C, Lp(a), diety, aktywności fizycznej i leczenia hipolipemizującego, 2019-2025.
7. McGowan B, Ciudin A, Busetto L, i wsp. Framework for the pharmacological treatment of obesity and its complications from the European Association for the Study of Obesity (EASO). Nature Medicine. 2025.
8. Lacy BE, Pimentel M, Brenner DM, i wsp. ACG Clinical Guideline: Management of Irritable Bowel Syndrome. American Journal of Gastroenterology.

Uzupełniająca

1. Polskie Towarzystwo Leczenia Otyłości (PTLO) – wytyczne 2024-2026
2. Lacy BE, Pimentel M, Brenner DM, Chey WD, Keefer LA, Long MD, Moshiree B. ACG Clinical Guideline: Management of Irritable Bowel Syndrome. Am J Gastroenterol. 2021.
3. Ma C, Ford AC, Hashash JG, Barbara G, Bernstein CN, Brenner DM, Griffiths AM, Keefer L, Long MD, Nurko S, Singh P, Sands BE, Chang L. Recommendations for the Evaluation and Management of Inflammatory Bowel Disease With Irritable Bowel Syndrome-Like Symptoms: A Joint Rome Foundation and International Organization for the Study of IBD (IOIBD) Consensus. Gastroenterology. 2026.
4. Wiśniewska K. *Dieta w niealkoholowej stłuszczeniowej chorobie wątroby*. Wyd. 1. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2024.
5. Wiśniewska K, Okręglicka K. Dietoterapia otyłości. W: *Żywnie w chorobach serca*. Wyd. 1. Praca zbiorowa pod red. Jankowski P, Czaplą M. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2022. Str.: 227–250.
6. Okręglicka K, Wiśniewska K. Zasady dietetycznego leczenia otyłości. W: *Obesitologia kliniczna*. Wyd. 1. Praca zbiorowa pod red. Olszanecka-Glinianowicz M. Bielsko-Biała: Wydawnictwo Medyczne „Alfa-Medica Press”, 2021. Str.: 515–545.
7. Wiśniewska K, Wolnicka K. Wytyczne prewencji sercowo-naczyniowej. Przegląd światowych zaleceń w zakresie dietoprofilaktyki. W: *Kardiodietetyka*. Wyd. 1. Praca zbiorowa pod red. Czaplą M, Kwaśny A, Popiołek-Kalisz J. Warszawa: Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2026.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W34, C.W48, C.W50, D.W1, D.W2, D.W14, D.W23, E.W1, G.W1	Ukończenie wszystkich aktywności na platformie e-learning obejmujących zapoznanie się z materiałami dydaktycznymi, aktualnymi wytycznymi oraz publikacjami naukowymi. Zaliczenie testu końcowego w formie elektronicznej, składającego się z pytań jednokrotnego wyboru udostępnionego na platformie e-learning.	100% realizacji materiałów i aktywności udostępnionych na platformie oraz uzyskanie co najmniej 60% możliwych do zdobycia punktów z testu końcowego.
B.U10, B.U12, C.U11, D.U1, D.U2, D.U6, D.U7, D.U9, G.U2, K1, K2	Rozwiązanie interaktywnych zadań oraz zaliczenie testu końcowego obejmującego pytania problemowe i analizę przypadków.	Wykonanie wszystkich obowiązkowych analiz przypadków klinicznych oraz uzyskanie co najmniej 60% możliwych do zdobycia punktów z testu końcowego w formie elektronicznej, składającego się z pytań jednokrotnego wyboru udostępnionego na platformie e-learning.
K1, K2	Terminowe ukończenie wszystkich obowiązkowych aktywności na platformie e-learning.	Zrealizowanie 100% obowiązkowych aktywności przewidzianych w kursie.

9. INFORMACJE DODATKOWE

- Zajęcia prowadzone są w formie e-seminariów. Kurs będzie dostępny w terminach: 19 października-10 stycznia oraz 1 marca do 31 maja.
- Przed przystąpieniem do zajęć studenci powinni zapoznać się z zalecaną literaturą.
- Zaliczenie seminariów i prac w e-learningu.
- W Zakładzie działa Studenckie Koło Higieny i Profilaktyki.
- Zachęcamy do odwiedzenia naszej strony internetowej: <https://msizp.wum.edu.pl/>
- Adiunkt dydaktyczny: dr Klaudia Wiśniewska, e-mail: klaudia.wisniewska@wum.edu.pl

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich